

V. RUIMTELIJKE CONTEXT OP MICRO-NIVEAU

1. Deelgebieden in de gemeente

1.1 *Indeling in deelgebieden*

De voorgaande hoofdstukken hebben een beeld geschetst op de totaliteit van de bestaande ruimtelijke structuur van de gemeente Beernem.

Uit de synthese van bestaande ruimtelijk structuur blijkt dat het fysisch systeem een verscheidenheid aan gebieden heeft doen ontstaan met eigen specifieke ruimtelijke kenmerken, die tot op vandaag nog duidelijk zichtbaar en herkenbaar zijn in het landschap. Deze differentiatie heeft aanleiding tot een benadering op micro-niveau, waarbij afzonderlijke deelgebieden kunnen gedetecteerd worden. Naargelang de complexiteit en de specificiteit van een deelgebied wordt een meer gedetailleerde analyse gemaakt van het gebied.

Hierbij dient de bemerking gemaakt dat dergelijke gebieden niet scherp te omlijnen zijn. Overlappingsen met andere deelgebieden zijn onvermijdelijk. Net als het feit dat gebieden, zoals ze in elkaar overvloeien, niet stoppen aan de gemeentegrenzen en/of op een hoger schaalniveau deel gaan uitmaken van grotere gehelen.

Het ruimtelijk karakter van elk gebied creëert specifieke kansen en beperkingen voor ruimtelijke ontwikkelingen. Ze vragen dan ook om een specifieke (ruimtelijk) beleid. In de gewenste ruimtelijke structuur zal per deelgebied een gebiedsgerichte visie uitgewerkt worden die inspeelt op de kansen en de beperkingen, mede gedefinieerd vanuit de bestaande ruimtelijke structuur.

Volgende deelgebieden kunnen in de gemeente ondescheiden worden :

- Deelgebied “zuidelijk veldgebied”;
- Deelgebied “vallei van Bergbeek-Meersbeek”;
- Deelgebied “Maldegemveld en omgeving”;
- Deelgebied “cuestarug Oedelem-Zomergem”;
- Deelgebied “kanaaldepressie”;
- Deelgebied “kern Beernem”;
- Deelgebied “kern Oedelem”;
- Deelgebied “kern Sint-Joris”;
- Deelgebied “Beverhoutsveld”.

Kaart 29: Indeling in deelgebieden

1.2 *Benadering van deelgebieden*

Na de indeling zullen de deelruimten individueel geanalyseerd worden. In eerste instantie wordt het deelgebied gesitueerd binnen de gemeente. Hierbij wordt niet alleen aandacht besteed aan de ligging, maar wordt tevens ingegaan op de specifieke kenmerken, mogelijke harde grenzen en historische ontwikkelingen.

Voorts wordt de bestaande ruimtelijke structuur van deelruimten beschreven aan de hand van:

- de kenmerkende elementen van de nederzettingsstructuur, open ruimtestructuur en lijninfrastructuur;
- en (eventueel) ruimtelijke fragmenten.

Tot slot wordt nog een overzicht gegeven van de aanwezige knelpunten, kwaliteiten en potenties.

2. Deelgebied “zuidelijk veldgebied”

2.1 Situering

Dit gebied maakt deel uit van een groter geheel, met name de bosgordel ten zuid(oost)en van Brugge. Deze bosgordel bestaat uit grote bossen, kasteeldomeinen en veldgebieden. Op het grondgebied van de gemeente Beernem fungeert de N368 (Sint-Jorisstraat – Wellingstraat) en de A10/E40-autosnelweg als het ware als de (noordelijke) grens van dit grensoverschrijdend (bos)gebied, welke zich tevens grotendeel situeert op de cuesta van Herstberge – Lotenhulle.

2.2 Bestaande ruimtelijke structuur

2.2.1 Nederzettingsstructuur

De bebouwing in deze ruimte is eerder gering en komt sterk geconcentreerd voor in een aantal zones. Het zuidelijke deel van de kern Beernem (zie hoger “de kern Beernem”) situeert zich binnen dit zone. Het betreft hier vooral de bebouwing van de zuidelijke lob, met onder andere de wijk “Heilige Maria Moeder Gods”, het bedrijf Solidwood – Bauwens en de lintbebouwing in Wellingsstraat, en het industriepark ten oosten van de kern.

Een tweede bebouwingsconcentratie bevindt zich ten zuiden van de A10/E40-autosnelweg en omvat het gebouwencomplex van het Psychiatrisch Centrum Sint-Amandus en de lintbebouwing langsheen de Reigerlostraat (N370). Binnen dit lint is er een sterke verweving van wonen en bedrijvigheid.

Een derde niet-onbelangrijke concentratie met grootschalige gebouwen situeert zich langsheen de Wellingstraat, net ten zuiden van de A10/E40-autosnelweg. Deze gebouwenconcentratie omvat het bedrijf MCM Fine Foods, het mestverwerkingsbedrijf Gobin, het Proefstation Voeders Depré en lintbebouwing.

De aanwezige verspreide bebouwing bestaat voornamelijk uit landbouwbedrijven en beeldbepalende kastelen, zoals daar zijn Driekoningen, Bulkampveld, Hontzocht, Reigerlo, de Lanier en di Coilde. Voorts worden er ook twee hoeves aangetroffen, met name de Colpaertshoeve en Oude Paterij

2.2.2 Open ruimtestructuur

Het bosbestand is het belangrijkste kenmerk van dit gebied, welke uitgestrekte loof- en naadbossen, heiderestanten, akkers, weiden en dreven omvat. Het meest uitgestrekte bosgebied in de gemeente, met name Bulskampveld, situeert zich integraal op de cuesta van Herstberge – Lotenhulle en is zowel van bovenlokaal als lokaal belang inzake natuur, landschap, toerisme en recreatie. Andere belangrijke bossen situeren zich ter hoogte van Aanwijs, Lindeveld, Hulstlo, ... Dit groene karakter worden tevens aangevuld met een aantal kasteelparken (zie hoger).

Het voorkomen van deze dreven typeert de vrij late en systematische veldontginning. Binnen dit gebied is er tevens een sterke verweving met landbouwactiviteiten (wisselend akkerland en weiland).

Het gebied wordt tevens getypeerd door de aanwezigheid van beekvalleien, zoals van de Galgeveldebeek, de Bornebeek en de Miseriebeek, en waterplassen.

2.2.3 Lijninfrastructuur

Doorheen het gebied lopen een viertal belangrijke infrastructuren. De A10/E40-autosnelweg, met op- en afrittencomplex en carpoolparking, is veruit de belangrijkste infrastructuur binnen het gebied en snijdt van west naar oost doorheen het gebied. Parallel aan de autosnelweg loopt ook de spoorlijn gedeeltelijk doorheen het gebied.

De N370 (Reigerlostraat – Wingensesteenweg) loopt van noord naar zuid doorheen het gebied en is een belangrijks schakel in de verkeersafwikkeling richting autosnelweg. De andere gewestweg N368 zorgt eerder voor de verbinding tussen kernen.

Met uitzondering van de Torenweg, die voor een verbinding zorgt richting Ruiselede, hebben de andere wegen voornamelijk een lokale functie inzake bereikbaarheid.

Aansluitend bij het Bulskampveld liggen twee behoorlijk omvangrijke parkings, waarvan de eerste gelegen is in de nabijheid van het restaurant en kasteel en een andere ter hoogte van het kruispunt van de Reigerlostraat met de Torenweg.

2.2.4 Structuurbepalende elementen

- het Provinciaal Domein Lippensgoed – Bulskampveld;
- de aanwezige bosrestanten en veldgebieden (ter hoogte van Aanwijs, Lindeveld, Hulslo,...);
- de beekvalleien van Bornebeek, Galgeveldbeek en de Miseriebeek;
- de A10/E40-autosnelweg;
- de N370;
- de N368;
- het Psychiatrisch Centrum “Sint-Amandus”.

Kaart 30: Deelgebied “zuidelijk veldgebied”

2.3 *Knelpunten, kwaliteiten en potenties*

2.3.1 Knelpunten

- Het privaat karakter van kasteeldomeinen, waardoor ze niet toegankelijk zijn voor het grote publiek.
- Een deel van het Psychiatrisch Centrum Sint-Amandus (sportterreinen) ligt zonevreemd.
- De bedrijvigheid langsheen de Wellingstraat (N368), net ten zuiden van de A10/E40-autosnelweg, ligt zonevreemd. Bij deze bedrijvigheid ontbreekt enige vorm van landschappelijke inkleding.
- De A10/E40-autosnelweg vormt, door het beperkt aantal ‘linken’, enigszins een barrière inzake de toegankelijkheid van het gebied vanuit de rest van de gemeente.

2.3.2 Kwaliteiten en potenties

- Dit deelgebied maakt deel uit van een groter gemeentegrensoverschrijdend groengebied ten zuidoosten van Brugge. Het betreft een natuurlijk-landschappelijk zeer waardevol gebied.
- Het betreft een karakteristiek historisch landschap met veel toeristisch-recreatieve troeven (museum, cafetaria, bos,...). Dit wordt mede ondersteund door de aanwezigheid van een op- en afrittencomplex en voldoende parkeergelegenheid.
- De aanwezige kastelen, en in mindere mate hoeves, kunnen ondersteunend werken binnen het toeristisch-recreatief netwerk.
- Het gebied wordt doorsneden door 3 belangrijke infrastructuren, met name de N368, de N370 en de A10/E40-autosnelweg, dewelke over het algemeen goed geïntegreerd gelegen zijn in het landschap.
- De bebouwing langsheen de Reigerlostraat ligt voldoende geïntegreerd in het landschap.
- Met uitzondering van een aantal bebouwingsconcentraties en landbouwbedrijven is het gebied behoorlijk gevrijwaard gebleven van bebouwing.

3. Deelgebied “vallei van Bergbeek-Meersbeek”

3.1 Situering

Het betreft hier een open ruimtegebied in het noorden van de gemeente. Het gebied bevindt zich tussen de kernen Oedelem, Assebroek en Sijsele en wordt als het ware begrensd door de N9 (in het noorden) en de heuvelrug van Oedelem – Zomergem (in het zuiden).

Het gebied loopt in grote lijnen parallel aan de vallei van de Meersbeek en Bergbeek.

3.2 Bestaande ruimtelijke structuur

3.2.1 Nederzettingsstructuur

Binnen dit open ruimtegebied is de bebouwde ruimte slechts in beperkte mate aanwezig en aldus duidelijk ondergeschikt aan de open ruimte. Daarnaast staat de bestaande bebouwing duidelijk in functie van wonen.

De belangrijkste bebouwingsconcentraties bevinden zich ter hoogte van “Maandagse” en “Vliegend Paard”. De bebouwingsconcentratie “Maandagse” bestaat uit een residentiële woonlint langs de Bruggestraat en (een gemeentegrensoverschrijdende) residentiële woonwijk in de Drieliukstraat. Ten oosten van de bebouwingconcentratie ligt het Land- en Tuinbouwinstituut met een aantal grootschalige gebouwen. Hierbij aansluitend ligt er een belangrijke concentratie aan serregebouwen. “Vliegend Paard” is ontstaan op het kruispunt van de Beverhoutsveld- en Bruggestraat en de louter residentiële bebouwing heeft zich naderhand verder ontwikkeld langs deze wegen.

Voorts wordt het gebied gekenmerkt door verspreide bebouwing, waaronder vele landbouwbedrijven, hoeves en een kasteelpark. De hoeves (Potterie, Zandberghoeve, Ter Leiden en Praathoeve) en het kasteelpark (Ten Torre) zijn beeldbepalend voor het gebied. Ter hoogte van de Egyptestraat bevinden zich belangrijke concentraties aan verspreide woonbebouwing.

3.2.2 Open ruimtestructuur

De open ruimtestructuur wordt in belangrijke mate bepaald door de aanwezigheid van Ryckveldebos, de Meers- en Bergbeek en diverse kleinere bosentiteiten.

Ryckveldebos is een gemeentegrensoverschrijdend bosgebied. De aansluitende bomenrijen (dreven) zijn typerend en behoren samen met de beekbegeleidende bomenrijen en houtkanten tot de talrijke aanwezige kleine landschapselementen.

De vallei van de Meers- en Bergbeek vormt een uitgestrekt gebied op de noordwestelijke helling van de cuesta van Oedelem. De beekvalleien zelf worden gekenmerkt door beekbegeleidende graslanden, weiden en kleine landschapselementen. Plaatselijk komen er een aantal bosjes voor. Verstoringselementen worden er evenwel niet aangetroffen.

De overgang van het valleigebied naar de cuesta is op sommige plaatsen ook duidelijk zichtbaar en bijgevolg structurend voor deze entiteit. Deze reliëfovergangen worden voornamelijk ingenomen door gras- en weilanden.

Naast de niet-grondgebonden landbouwactiviteiten komt er ook nog grondgebonden landbouw voor.

De waterplas nabij de Zandberghoeve is, na de zandontginning, bepalend voor dit gebied.

3.2.3 Lijninfrastructuur

De belangrijkste wegen doorheen het gebied zijn:

- de Sijselestraat tussen Oedelem en Sijsele;
- en de Bruggestraat (N337) tussen Oedelem en Brugge (Assebroek)

Verder doorkruisen enkel kleinere wegen het gebied. Vaak worden deze omzoomd door bomenrijen (dreven).

3.2.4 Structuurbepalende elementen

In het gebied kunnen volgende belangrijke structuurbepalende elementen worden aangeduid:

- Ryckveldebos en omgeving (drevenlandschap met kasteel "Ten Torre");
- de diverse hoeves (Montifaut, Potterie, Zandberghoeve, Ter Leiden en Praathoeve);
- de Bruggestraat (N337);
- de Sijselsestraat;
- de vallei van de Meersbeek;
- de vallei van de Bergbeek;
- de site van Land- en Tuinbouwinstituut met concentratie aan serregebouwen;
- de bebouwingsconcentratie "Maandagse";
- en de bebouwingsconcentratie "Vliegend Paard".

Kaart 31: Deelgebied "vallei van Bergbeek-Meersbeek"

3.3 *Knelpunten, kwaliteiten en potenties*

3.3.1 Knelpunten

- De landschappelijk inkleding van de serres laat te wensen over.
- Ten zuiden van de bebouwingsconcentratie Maandagse bevindt zich een overstromingsgebied, waardoor de aansnijding van dit woonuitbreidingsgebied niet wenselijk wordt geacht.
- Ter hoogte van de lintbebouwing langs de N337 komt de verkeersleefbaarheid door de vele functies van de weg in het gedrang.
- In de aanwezige bebouwingsconcentraties zijn er geen voorzieningen aanwezig. Hierdoor zijn de inwoners vooral afgestemd op de dichtstbijzijnde kern (Oedelem) of stad (Brugge).

3.3.2 Kwaliteiten en potenties

- De natuurlijke waarde van de (vallei van de) Meersbeek en Bergbeek. Daarnaast is de Bergbeek structuurbepalend vanuit landschappelijk oogpunt.
- Tussen de bebouwingsconcentraties 'Vliegend Paard' en 'Maandagse' bevindt zich een open ruimte, waarbij de vallei van de Bergbeek een belangrijk (natuurlijk) gegeven vormt in het open houden van deze open ruimte.
- Dit deelgebied kan een buffer vormen tegen de verdere verstedelijking vanuit Brugge en Sijsle.
- Het domein Ryckvelde en de aanwezige dreven bezitten een belangrijke landschappelijke waarde en bieden heel wat mogelijkheden inzake toerisme en recreatie. Dit kan gezien worden in relatie tot het deelgebied "Beverhoutsveld".
- Ook de aanwezige hoeves en kastelen kunnen ondersteunend werken in functie van toerisme en recreatie.
- Over het algemeen betreft het een weinig aangetast gebied, waarbij de bebouwing vooral in geconcentreerde vorm voorkomt.

4. Deelgebied “Maldegemveld en omgeving”

4.1 *Situering*

Het gaat hier om een grensoverschrijdend open ruimtegebied in het noordoosten van de gemeente. Dit veldgebied bevindt zich ten noorden van de heuvelrug Oedelem – Zomergem en situeert zich hoofdzakelijk in de gemeente Maldegem.

4.2 *Bestaande ruimtelijke structuur*

4.2.1 *Nederzettingsstructuur*

Binnen dit gebied komt nagenoeg geen bebouwing voor, met uitzondering van wat geïsoleerde bebouwing in de omgeving van de Ruweschuurstraat. De overige aanwezige bebouwing bestaat vooral uit landbouwbedrijven en hoeves. In een enkel geval wordt zelfs een serregebouw aangetroffen.

Het kasteel “Wapenaar” vormt een beelbepalend element binnen deze entiteit.

4.2.2 *Open ruimtestructuur*

De open ruimte in deze entiteit moet vooral gezien worden in relatie tot de landbouw. De omgeving van Witte Moere (ten noordwesten van Kasteel “Wapenaar”) bestaat vooral uit akkerlanden. Tussen de aanwezige bosjes bevinden zich een aantal weilanden die door dreven geaccentueerd worden.

De natuurlijke structuur omvat in de eerste plaats het kasteeldomein “Wapenaar” met aanpalende bosjes, bestaande uit gemengd bos en loofbosjes. Dit domein behoort tot een uitloper van Maldegemveld en Kallekesbos, die zich in de gemeente Maldegem situeren. Voorts worden er in het gebied twee beekvalleien aangetroffen, met name de Wittemoerebeek en de Claeysmolenbeek.

De aanwezige dreven maken deel uit van een grensoverschrijdend drevenlandschap.

4.2.3 *Lijninfrastructuur*

De Hoogstraat vormt de belangrijkste weg doorheen het gebied. Voor het overige wordt het gebied inzake lijninfrastructuur gekenmerkt door de aanwezigheid van landbouwwegen, waarvan de oriëntatie voornamelijk wordt bepaald door het typische dambordpatroon ten gevolge van de vroegere systematisch veldontginningen.

4.2.4 *Structuurbepalende elementen*

In deze entiteit komen volgende structuurbepalende elementen voor:

- kasteel domein “Wapenaar” met aanpalende bossen
- de vallei van de Claeysmolenbeek;
- de vallei van de Wittemoerebeek;
- het drevenlandschap;
- de Hoogstraat.

Kaart 32: Deelgebied “Maldegemveld en omgeving”

4.3 *Knelpunten, kwaliteiten en potenties*

4.3.1 *Knelpunten*

- De landschappelijk waardevol gebied wordt geconfronteerd met heel wat geïsoleerde bebouwing en serres.
- De landschappelijke inkleding van de serres laat te wensen over.

4.3.2 Kwaliteiten en potenties

- Karakteristiek historisch landschap met zijn opmerkelijk orthogonaal drevenpatroon, dewelke grote toeristisch-recreatieve potenties in zich draagt.
- Landschappelijk waardevol gebied, die heel typerend is voor de streek.
- Het aanwezige kasteel en de hoeves kunnen ondersteunend werken in functie van een grensoverschrijdend toeristisch-recreatief netwerk.
- De dreven, de beekvalleien (Wittemoerbeek en Claeysmolenbeek) en de (verspreide) bosentiteiten bezitten heel wat natuurwaarden.

5. Deelgebied “cuestarug Oedelem-Zomergem”

5.1 Situering

Het betreft een open landbouwgebied ten noorden van de Knesselarestraat met een belangrijk hoogteverschil (boven de 15 meter) ten aanzien van het omgevende lagergelegen landschap. Landschappelijk maakt dit gebied deel uit van een groter geheel, met name de cuesta Oedelem – Zomergem.

5.2 Bestaande ruimtelijke structuur

5.2.1 Nederzettingsstructuur

In dit deelgebied overweegt de bebouwing geenszins. De belangrijkste bebouwingsconcentratie (Oostveld) situeert zich langsheen de Tinhoutstraat, op een flank in het oosten van de “cuestarug Oedelem”. Dit straatdorp, met als voornaamste functie wonen, heeft zich in het verleden historisch ontwikkeld vanuit het gehucht Oostveld langsheen de Tinhoutstraat richting Hoorn (N337 – Knesselarestraat), waar vroeger een tramwissel met goederendepôt was. Het historisch centrum met beperkte basisvoorzieningen, kerk en school bevindt zich op een van de hoogste punten van de cuesta. Op deze plaats binnen de lintstructuur wordt er voornamelijk halfopen bebouwing aangetroffen dat, al verder uitdeinend, over gaat naar open (lint)bebouwing. Aansluitend bij het centrum ligt er tevens een sportterrein (voetbalveld) en in verweving met het wonen komen kleinschalige ambachtelijke bedrijven voor.

Daarnaast kan er ook nog lintbebouwing aangetroffen langsheen de Sijseselestraat, maar deze vormt een uitloper van de kern Oedelem. Deze bevat uitsluitend residentiële woonbebouwing.

Voor het overige wordt het gebied gekenmerkt door heel wat geïsoleerde bebouwing, voornamelijk onder de vorm van hoeves en landbouwbedrijven.

5.2.2 Open ruimtestructuur

De heuvelrug vormt een open landbouwgebied met een wisselend akkerland-weilandcomplex en bevat weinig verstorings-elementen.

Ten zuidoosten van het straatdorp Oostveld situeert zich het Koningsbos. Dit bos is gelegen op een topografische verhevenheid van de cuesta Oedelem – Zomergem. Het bos wordt omgeven door talrijke weilanden, welke zich onder andere situeren tussen Koningsbos en Oostveld. Het gebied ten zuiden van de Koningsbos wordt eerder gekenmerkt door akkerland-weilandcomplex. Opvallende landschappelijke kenmerken zijn de steilranden, ter hoogte van Koningsbos en ten noorden van de kern Oedelem, en Oedelemberg.

5.2.3 Lijninfrastructuur

Een opvallend gegeven is het beperkt aantal wegen op deze heuvelrug. De belangrijkste wegen, zoals de Sijseselestraat, de Tinhoutstraat en de Hoogstraat, lopen evenwel lateraal over de rug. De overige wegen kunnen, met uitzondering van de Bruinbergstraat en de Ruweschuurstraat, geklasseerd worden onder landbouwwegen.

5.2.4 Structuurbepalende elementen

De structuurbepalende elementen van het deelgebied zijn:

- het straatdorp Oostveld;
- de Sijseselestraat;
- de Hoogstraat;
- de Tinhoutstraat;
- het Koningsbos;
- de steilranden (ter hoogte van Koningsbos en ten noorden van de kern Oedelem);
- en Oedelemberg;

Kaart 33: Deelgebied “cuestarug Oedelem-Zomergem”

5.3 *Knelpunten, kwaliteiten en potenties*

5.3.1 Knelpunten

- Het gebied wordt geconfronteerd met heel wat geïsoleerde bebouwing, voornamelijk landbouwbedrijven, en twee lintvormige bebouwingsconcentraties (langsheen de Sijselestraat en Tinhoutstraat). Dit zorgt voor versnippering en aantasting van deze open ruimte.
- Het straatdorp Oostveld kent slechts een heel beperkt voorzieningenniveau en de leefbaarheid van dit dorp staat onder druk.

5.3.2 Kwaliteiten en potenties

- De cuestarug vormt een belangrijk landschappelijk gegeven. Een opvallend gegeven hierbij zijn de steilranden ter hoogte van Koningsbos en Oedelelberg.
- Dit ‘open’ gebied bezit heel wat landbouwwaarden.
- Het gebied bezit heel wat toeristisch-recreatieve potenties.
- De vele hoeves en landbouwbedrijven kunnen toeristische-recreatieve ondersteunende activiteiten ontplooiën.

6. Deelgebied “kanaaldepressie”

6.1 Situering

De kanaaldepressie vormt het centrale gebied in de gemeente, gelegen tussen de noordelijke (cuesta van Oedelem – Zomergem) en de zuidelijke cuesta (cuesta van Herstberge – Lotenhulle). Dit gebied, welke parallel loopt met het kanaal Gent – Brugge, wordt aanzien als een ‘zadeldal’ en omvat vooral het vlakke en legergelegen deel van de gemeente. De N337 (Bruggestraat – Knesselarestraat) en de A10/E40-autosnelweg kunnen beschouwd worden als respectievelijk de noordelijke en de zuidelijke ‘harde’ grens. Dit gebied kan omschreven worden als een behoorlijk versnipperd open ruimte gebied.

6.2 Bestaande ruimtelijke structuur

6.2.1 Nederzettingstructuur

Dit gebied wordt gekenmerkt door heel wat bebouwing en bebouwingsstructuren, waaronder kernen, beperkte bebouwingsconcentraties, lintbebouwing en verspreide bebouwing. De kernen Beernem en Sint-Joris liggen in de zuidelijke helft, terwijl de kern Oedelem tot de noordelijke helft van de gemeente behoort. De kern Beernem (zie deelgebied “kern Beernem”) kent een langgerekte structuur en vormt de grootste kern. Ze wordt doorsneden door het kanaal Gent – Brugge en de spoorlijn 50a. Met een station en een op- en afrittencomplex, net ten zuiden van Beernem, wordt de kern gekenmerkt door een zeer strategische ligging inzake bereikbaarheid en ontsluiting. Aansluitend tot de kern liggen een uitgebreid bedrijventerrein en de site ‘t Fort. De kern Oedelem (zie deelgebied “kern Oedelem”) is minder omvangrijk en wordt gekenmerkt door een compactere vorm. De kern heeft zich ontwikkeld op het kruispunt van een aantal verbindingswegen. Langsheen invalswegen hebben zich kleinhandelszaken en ambachtelijke bedrijven gevestigd. Sint-Joris is de kleinste kern binnen de gemeente (zie deelgebied “kern Sint-Joris”). De kern heeft zich ontwikkeld vanuit een straatdorp. Daarnaast worden ook nog een aantal bebouwingsconcentraties aangetroffen, zowel onder de vorm van compacte (Kauter, Gevaerts, Aardappelstraat – Diksmuidse Boterweg en Lijster – Hoekske) als lineaire structuren (Knesselarestraat, Zeldonkstraat en Pluime – Langedonkstraat). Binnen deze structuren komt vaak ook ambachtelijke bedrijvigheid voor. Voorts wordt ook nog heel wat verspreide bebouwing aangetroffen, voornamelijk in functie van wonen en landbouw (ook hoeves en hoven).

6.2.2 Open ruimtestructuur

Algemeen wordt gesteld dat de ‘kanaaldepressie’ een vrij versnipperd agrarisch gebied betreft, maar het Beverhoutsveld (zie deelgebied “Beverhoutsveld”) vormt hierop een uitzondering. Het is een gaaf en vrijwel onaangestast open ruimtegebied die zich situeert in het noordwesten van de gemeente (gemeentegrensoverschrijdend met Oostkamp). Het Beverhoutsveld wordt gekenmerkt door een dambordvormig drevenpatroon. Het gebied sluit aan bij de Assebroekse Meersen, een weilandcomplex, die zich voornamelijk situeert op het grondgebied van Brugge. Voor het overige is het gebied vrij arm aan natuurwaarden. De waarde van het gebied wordt voornamelijk bepaald door de aanwezigheid van kleine landschapselementen, waarbij beken en bomenrijen de belangrijkste structuren vormen. De oeverstructuur van het kanaal (ook oude kanaalarmen) en de bermvegetatie langsheen de spoorlijn bezitten evenwel belangrijke natuurwaarden. Een opvallend gegeven is het feit dat alle beken in dit gebied aflopen in de richting van het kanaal. Het kanaaleiland wordt momenteel als ontginningsgebied gebruikt (slibstort). Voor het overige wordt de open ruimte vooral ingenomen door landbouwbedrijvigheid, voornamelijk onder de vorm van akkerland en weiland.

6.2.3 Lijninfrastructuur

Het zuidelijke deel van dit gebied wordt doorsneden door een belangrijke infrastructuurbundel, bestaande uit het kanaal Gent – Brugge, de spoorlijn 50a en de A10/E10-autosnelweg. De N337 (Bruggestraat – Knesselarestraat), een verbindingsweg tussen Brugge en Knesselare, en de wegen langsheen het kanaal (Oudevaartstraat, Vaart Noord, Fortstraat,...) lopen parallel met deze bundel. De as Parkstraat – Stationsstraat – Scherpestraat – Sijselestraat staat lateraal op deze gerichtheid en zorgt voor een belangrijke verbinding tussen de kernen Beernem en Oedelem (en verder richting Sijsele en Wingene). Andere belangrijke wegen of assen die het gebied doorkruisen, zijn:

- de as Hoornstraat – Schipperstraat: tussen Beernem en Oostveld;
- de as Akkerstraat – Beverhoutsveldstraat: van Beernem naar Brugge (via Bruggestraat – N337);
- de as Kauter – Oedelemsesteenweg – Potterstraat: tussen Sint – Joris (via Sint-Jorisstraat – N368) en Oostveld;
- de Sint-Jorisstraat (de N368): tussen Beernem en Sint-Joris en verder richting Knesselare;
- de Beekstraat: tussen Oedelem en Moerbrugge (Oostkamp);
- en de Wellingsstraat (de N368): tussen Beernem en Ruddervoorde (Oostkamp).

Tot slot lopen ook nog heel wat kleinere (landbouw)wegen doorheen dit gebied.

6.2.4 Ruimtelijke fragmenten

6.2.4.1 Kern Beernem

Zie deelgebied “kern Beernem”.

6.2.4.2 Kern Oedelem

Zie deelgebied “kern Oedelem”.

6.2.4.3 Kern Sint-Joris

Zie deelgebied “kern Sint-Joris”.

6.2.4.4 Beverhoutsveld

Zie deelgebied “Beverhoutsveld”

6.2.4.5 Open ruimte tussen Bulskampveld en Beverhoutsveld

Het betreft hier een open ruimtegebied tussen Bulskampveld en Beverhoutsveld. Het gebied is behoorlijk versnipperd door de aanwezige infrastructuren (het kanaal en de spoorlijn) en bebouwing (lintbebouwing en verspreide bebouwing).

Het agrarisch gebied ten noorden van het kanaal (‘Kasteelhoek’), die onmiddellijk aansluit bij het Beverhoutsveld, wordt gekenmerkt door een sterk verspreide bebouwing. Deze bestaat voornamelijk uit landbouwbedrijven. Het betreft een waardevol landbouwgebied, bestaande uit akkers en weilanden, die doorsneden wordt door de Lijsterbeek. Voorts worden er kleine landschapselementen aangetroffen. In dit gebied zijn ook een aantal boomkwekerijen gelegen. Door het ontbreken van enig overbrugging in dit gebied wordt het kanaal wel als een sterke barrière ervaren. Maar het kanaal en de oevers vormen binnen de gemeente wel een heel waardevol landschappelijk en natuurlijk gegeven. Het kanaal speelt ook een belangrijk rol inzake toerisme en recreatie. Naast de watergebonden mogelijkheden zijn er ook toeristisch-recreatieve fietsroutes.

Het gebied tussen het kanaal en de spoorlijn is sterk aangetast door bebouwing, voornamelijk ter hoogte van Gevaerts. De oude kanaalarm is van ecologisch belang. De site van 't Fort (gemeentelijk containerpark), met de daarin de oude loodsen, sluit aan bij de kern Beernem. In tegenstelling tot het kanaal wordt de spoorlijn wel overbrugd op diverse plaatsen. De spoorwegbermen worden als ecologisch waardevol beschouwd.

Het open ruimtegebied ten zuiden van de spoorweg is nog vrij intact gebleven en wordt als ecologisch waardevol aangegeven. Het gebied wordt gekenmerkt door weilanden, waterelementen, kleine landschapselementen en bosjes. De bebouwing is eerder beperkt aanwezig langsheen de Waterstraat.

6.2.4.6 Agrarisch gebied ten westen van Hoornstraat – Schipperstraat

Het gaat hierbij om een afwisselend akker-weilandcomplex dat, met uitzondering van de reeds vernoemde bebouwingsstructuren langsheen verbindingswegen, vrij intact is gebleven. In het (binnen)gebied zijn diverse ecologisch waardevolle structuren aanwezig met talrijke kleine landschapselementen.

Dit is met name het geval tussen de Berendonkstraat en de Beekstraat, waarbij de Zuiddambeek en de Moordenaarsbeek van belang zijn. Daarnaast geven ook nog diverse dreven vanuit de kern Oedelem, waaronder de Sint-Jansdreef, uit op dit open ruimtegebied. In dit gebied bevindt zich tevens het kerkhof 'Hogenakker'.

Ook het gebied met de Hellepoelbeek en de Groenstraatbeek wordt als een belangrijk natuurlijk gegeven beschouwd.

6.2.4.7 Oudenaardeveld en omgeving

'Oudenaardeveld en omgeving' vormt een vrij uitgestrekt gebied ten zuiden van de Hoornstraat – Schippersstraat, dat uit akkers en weilanden bestaat. Bepalend voor deze open ruimte is de concentratie van landbouwwegen, met uiteenlopende oriëntatie (een concentrisch en radiaal patroon met de bebouwingsconcentratie 'Pluime' als centraal gegeven). Langsheen deze landbouwwegen komt heel wat verspreide bebouwing voor. Ten noordwesten van Pluime ligt een zone, welke relatief gaaf is gebleven. Ook hier is er een sterke concentratie van kleine landschapselementen aanwezig.

Kaart 34: Deelgebied "kanaaldepressie"

6.3 Knelpunten, kwaliteiten en potenties

6.3.1 Knelpunten

- De ontginningsactiviteiten op het kanaaleiland zorgen voor een beperking van de ontwikkelingsmogelijkheden van het kanaaleiland op lange termijn.
- De vervuilingsgraad van de 'Putten van Mouton'.
- Een concentratie van zonevreemde bedrijvigheid ten noorden van de kern Beernem (langsheen de Hoornstraat).
- Het betreft over het algemeen een versnipperd en aangetast open ruimtegebied met veel geïsoleerde zonevreemde bebouwing en lintvormige bebouwingsstructuren.
- De aanwezige bebouwing is gebrekkig geïntegreerd in het landschap.
- In de open ruimte komen een aantal bedrijven voor die voornamelijk zonevreemd gelegen zijn.
- Het deelgebied wordt doorsneden door een aantal zware infrastructuur die zich uitdrukkelijk als barrière manifesteren.

6.3.2 Kwaliteiten en potenties

- Het landelijk wonen met een direct contact met de open ruimte.
- De natuurlijke waarden binnen het deelgebied worden bepaald door de aanwezige beekvalleien, kleine landschapselementen en het kanaal (ook de zijarmen).
- Lokaal komen er een aantal waardevolle landschappelijk entiteiten voor.

7. Deelgebied “kern Beernem”

7.1 *Situering*

De kern van Beernem bevindt zich vrij centraal in de zuidelijke helft van de gemeente en heeft zich in het verleden in zuidelijke richting ontwikkeld als gevolg van de aanleg van de A10/E40-autosnelweg en de spoorlijn 50a. Hierdoor wordt de kern als het ware door drie belangrijke oost-west gerichte lijninfrastructuren, met name het kanaal Gent – Brugge, de spoorlijn 50a en de A10/E40-autosnelweg, doorsneden. De N370 functioneert als het verbindingselement van deze driedelige kern. Het op- en afrittencomplex zorgt ervoor dat de kern een uitstekende bereikbaarheid heeft en een goede aansluiting kent op het hogere wetennet. Dit wordt verder aangevuld met een spoorwegstation en een kanaal, waardoor de kern op een unieke wijze wordt ontsloten. Voorts is er een goede ontsluiting van de kern van Beernem met omliggende gemeenten en kernen.

Beernem kern bestaat niet uit een eenduidig compact centrum. De kern heeft zich in zuidelijk richting ontwikkeld vanaf het knooppunt van verbindingswegen ter hoogte van de noordelijke “Sint-Amandusparochie” tot aan de meest recente ontwikkelde (zuidelijke) parochie Heilige “Maria Moeder Gods”. Tussen beide plaatsen zien we vooral ontwikkelingen die zich hebben geënt op de N370.

Ten oosten van de kern, langs de N368 en tussen de spoorweg en de oude kanaalarm, ligt een bedrijventerrein.

In het zuiden wordt de kern begrensd door de A10/E40-autosnelweg en de zuidelijker gelegen bossen en kasteelparken die deel uitmaken van de bovenlokale zuidelijke veld- en bosgebieden. Het noordelijke deel van de kern wordt begrensd door de N370. Voor het overige wordt de kern afgeboord door open agrarisch gebied.

7.2 *Bestaande ruimtelijke structuur*

7.2.1 *Nederzettingsstructuur*

7.2.1.1 *Typologie van bebouwing*

De kern van Beernem bestaat uit bebouwing met een uiteenlopende typologie. De kern van Beernem wordt gekenmerkt door een lineaire structuur die zich voornamelijk heeft voltrokken langsheen en dwars op de gewestweg N370. De aanleg van de spoorlijn met station en de A10/E40-autosnelweg waren hierin bepalend. De meeste voorzieningen bevinden zich in de nabije omgeving van de N370 en er heeft zich een duidelijke functionele en ruimtelijke verschuiving van het centrum voorgedaan in zuidelijke richting.

De oudste bebouwing, voornamelijk kleinschalige gesloten lintbebouwing, situeert zich ter hoogte van de ‘oude dorpskern’ en de Bloemendalestraat. Voorts wordt gesloten tot halfopen lintbebouwing ook aangetroffen langsheen de historische invalswegen, zoals de Sint-Jorisstraat, de Stationstraat en de Wingene steenweg. Recentere gesloten lintbebouwing situeert zich langs oa. de Parkstraat, de Sint-Andreaslaan en de H.d’Ydewallestraat.

Tussen de Oude Vaartstraat en de Parkstraat-Stationstraat-Sint Andreaslaan bevinden zich een zestal parallelstraten (Turkije) met kleinschalige gesloten en (half)open woonbebouwing. Daar tussenin bevinden zich enkele grootschalige gebouwen, waaronder een school, een opvangtehuis en een bedrijf.

Verder zetten de woonontwikkelingen zich niet-lineair door in de vorm van enkele verkavelingen. De buurt ‘Bloemendale’ bestaat uit een drietal clusters met kleinschalige gekoppelde (per 4), halfopen en open bebouwing met twee bouwlagen (Zuidleiestraat, Diksmuidse boterstraat en de Meiboom). De ‘Snauwhoek’ is opgebouwd uit individuele woongelegenheden.

De grootste woonontwikkeling heeft zich voorgedaan ter hoogte van de nieuwe kerk ‘Heilige Maria Moeder Gods’. Hierbij kunnen twee types van bebouwing onderscheiden worden. Aan de ene kant wordt een geordende sociale verkaveling aangetroffen met gelijkvormige aanengeschaalde bouwvolumes en aan de andere kant een gemengde, residentiële verkaveling met voornamelijk kleinschalige (half)open bebouwing.

Langsheen enkele aftakkingen van de N368 bevinden zich gemengde bebouwingsstructuren. In deze buurt zijn ook enkele grootschalige elementen geïncorporeerd, zoals een school, de kerk, een grootwarenhuis, ...

Recent zijn er, verspreid binnen de kern, een aantal appartementsgebouwen opgericht.

Voorts wordt er in de buurt van het station nog een kleine woonontwikkeling gedetecteerd met voornamelijk open residentiële woonbebouwing. Vanuit de kern vertrekken diverse woonlinten langsheen de verschillende invalswegen (Akkerstraat, Scherpestraat, Hoornstraat, Wellingstraat), maar waarin tevens ambachtelijke bedrijvigheid gelegen is.

7.2.1.2 Schaal van bebouwing

Het ruimtelijk voorkomen van grootschalige bebouwing gebeurt op twee manieren, met name geconcentreerd of los verspreid over de kern. De KMO-zone ten oosten van de kern vormt de grootste concentratie met grootschalige bebouwing. De zone strekt zich uit langs weerszijden van de N368 (Sint-Jorisstraat). Het gebouwencomplex van meubelfabriek Solidwood – Bauwens, ten oosten van de N370 (Wingenesteenweg), vormt een tweede aanzienlijke concentratie met grootschalige gebouwen. Voorts zijn er nog de grootschalige gebouwen van Lemahieu, de site 't Fort en Voeders Depré langsheen het kanaal.

Andere grootschalige bebouwing wordt eerder verspreid aangetroffen in de kern en omvatten vooral openbare (bibliotheek, zwembad, ontmoetingscentrum, scholen, gemeentehuis,...) en commerciële (grootwarenhuizen,...) functies. De meeste situeren zich in de nabijheid van de N368 en N370.

7.2.2 Groenvoorzieningen en kleine landschapselementen

De meest structuurbepalende groenelementen binnen de kern Beernem zijn het kasteelpark "Bloemendale" (privaat domein) en het kanaal Gent – Brugge. Voorts manifesteren vooral de sportterreinen ter hoogte van de Parkstraat, het park "De Bargelaan", het domein van de "Missionarissen van het Heilige Hart" en "Kleuterweelde" in de Sint-Andreaslaan zich als groenvoorzieningen binnen de kern.

Het bosje ten noorden van de op- en afrittencomplex, welke privaat eigendom is en niet toegankelijk is voor het publiek, vormt een buffer tussen de aangrenzende woonwijk en de A10/E40-autosnelweg. Tussen de KMO-zone en de H. Verrieststraat bevindt zich nog een privaat bosje. Aan de oostzijde wordt de KMO-zone begrensd door een oude kanaalarm, die belangrijk is als ecologische entiteit en dan ook als natuureservaat 'Miseriebocht' beschermd is.

De zuidoostzijde van de kern wordt begrensd door een bosstructuur, welke een uitloper is van het meer zuidelijk gelegen aaneengesloten bosgebied. Hierdoor worden de gebouwen van meubelfabriek Solidwood – Bauwens enigszins van het oog onttrokken. Ook de Miseriebeek loopt doorheen dit gebied. Voorts lopen volgende beken doorheen of niet langs de kern Beernem: Biezemoerbeek, Zoetebeek, Kijkuitbeek en de Bulskamveldbeek.

Fragmentair verspreid over heel de kern komen veel puntvormige groenelementen voor, onder de vorm van kleine bosjes, privé tuinen en alleenstaande bomen. Deze groenelementen zijn echter niet structurerend voor de kern.

7.2.3 Lijninfrastructuur

De ontwikkelingen in de kern werden in belangrijk mate bepaald door de aanwezigheid of de aanleg van drie structuurbepalende elementen van bovenlokaal belang, met name de A10/E40-autosnelweg, de spoorlijn en het kanaal Gent – Brugge. De A10/E40-autosnelweg vormt een zuidelijke begrenzing voor de kern. Via een op- en afritcomplex, waaraan ook een capoolsite is verbonden, is de kern rechtstreeks aangesloten op het (inter)nationaal wegennetwerk. Het station zorgt voor een goede aansluiting inzake openbaar vervoer op de as Oostende – Brugge – Gent Brussel. Op lokaal niveau is het kanaal enkel structuurbepalend inzake landschap, natuur, toerisme en recreatie.

De N370 en de N368 zijn structuurbepalende wegen met een bovenlokale verbindingfunctie. De N370 (Parkstraat, Stationstraat, Wingensestraat) is de belangrijkste drager van de kern en loopt vanuit de kern van Beernem via het op- en afritcomplex naar Wingene toe. De N368 (Sint-Jorisstraat, H. d'Ydewallestraat, Wellingstraat) vormt de verbindingsweg tussen Knesselare enerzijds en het op- en afritcomplex van de A17 te Zedelgem en de N50 te Ruddervoorde anderzijds. De oost west ontwikkeling van de kern van Beernem strekt zich voornamelijk uit langs de N368.

Verder zijn er nog enkele belangrijke intergemeentelijke verbindingswegen. Ter hoogte van de 'oude' dorpskern van Beernem splitst de N370 zich op in drie richtingen, alle maken ze een verbinding met de N337. De Akkerstraat richting Brugge en Oostkamp, de Scherpestraat richting Oedelem en de Hoonstraat richting Oostveld. Ook de weg langs het kanaal wordt tot deze categorie van interne verbindingswegen gerekend.

De overige wegen zijn van lokaal belang en hebben een belangrijke erfonsluitingsfunctie te vervullen. Ze zijn geënt op de hoofdassen en de wijkstructuren takken op hun beurt daar van af. De wijken zijn in hoge mate geconcipeerd volgens het principe van 'pijpenkoppen en lussen,' waardoor die wegen uitsluitend een erf functie hebben.

7.2.4 Ruimtelijke fragmenten

7.2.4.1 De oude dorpskern

Dit fragment kent een vrij sterke begrenzing door de Parkstraat (westen), de Bargelaan (oosten), het kanaal (zuiden) en het domein van de "Missionarissen van het Heilige Hart" (noorden). Het genererende element met een duidelijke poortfunctie is het kruispunt van de verschillende toegangswegen (Parkstraat, Akkerstraat, Scherpestraat). Binnen dit fragment kunnen we nog twee deelfragmenten detecteren, met name "Bloemdalestraat" en de "drie woonwijken".

Een eerste deelfragment bestaat uit een historisch gegroeide aaneengesloten kleinschalig weefsel langs de Bloemdalestraat en met uitlopers langs de Marichalstraat en de Rollebaanstraat. Binnen het dicht kleinschalig weefsel springen enkele grootschalige elementen in het oog, zoals de kerk, het gemeentehuis, het zwembad, de bibliotheek, het politiegebouw, de post en recent ook het ontmoetingscentrum. De omgeving van het gemeentehuis vormt een centrum van dienstverlening en publieke voorzieningen. De Bloemdalestraat bevat heel wat handelszaken, maar ook langsheen de Parkstraat zijn reeds enkele handelszaken gevestigd omwille van de zichtlocatie.

Het tweede deelfragment wordt gevormd door drie woonontwikkelingen in een traditionele verkavelingstructuur met pijpenkoppen. Het kleinschalige weefsel is voornamelijk opgebouwd uit open en halfopen residentiële woonbebouwing. De zuidoostelijke rand van het gebied wordt afgewerkt door de Bargelaan.

7.2.4.2 Het gemengd gebied tussen kanaal en spoorlijn

Dit fragment kent enerzijds een sterke begrenzing door het kanaal (noorden) en de spoorweg (zuiden) en anderzijds een diffuse afbakening door de Miseriestraat aan de oostkant en een bomerij aan de westzijde. De aanleg van de spoorweg en de komst van het station heeft de woonuitbreidingen binnen dit fragment gestimuleerd. Binnen dit fragment kunnen we nog drie deelfragmenten detecteren.

Een eerste deelfragment situeert zich tussen het kanaal, de N370 (Parkstraat – Stationstraat), de spoorweg en het industrieterrein. Het bestaat enerzijds uit historisch gegroeide half open lintbebouwing langs de Parkstraat, de Stationstraat, de Sint-Andreaslaan en het eerste deel van de Sint-Jorisstraat. Anderzijds zien we een reeks parallelle straten, loodrecht op het kanaal, met gemengde kleinschalige, voornamelijk halfopen bebouwing. Binnen dit kleinschalige weefsel springen enkele grootschalige elementen in het oog zoals een school, het opvangtehuis "De Zande" en het bedrijf "Lemahieu". Enkele groenelementen doorbreken het patroon.

Het tweede deelfragment wordt omsloten door het kanaal, de spoorweg, de N370 en een bomerij als buffer naar de open ruimte. Het is opgebouwd uit drie elementen, het Bloemdale kasteelpark die een groene enclave vormt midden in de kern, de voetbalterreinen met bosje en weiland en de verkaveling "Snauwhoek". Deze woonuitbreiding is gebeurd in de vorm van een traditionele verkavelingstructuur met pijpenkoppen. Het kleinschalige weefsel is opgebouwd uit open residentiële bebouwing.

Een derde deelfragment is het grootschalig weefsel van de industriezone, geklemd tussen de oude kanaalarm, het bosje achter de H. Verrieststraat, het kasteel “di Coilde” en de Miseriestraat. Het wordt doorsneden door de N368. Het bedrijventerrein van 40,0 ha telt zo'n 70 bedrijfsgebouwen, voornamelijk voor lokale bedrijvigheid. De meeste bedrijven worden ontsloten via interne wegen naar de Sint-Jorisstraat, sommige bedrijven takken hier evenwel rechtstreeks op aan.

7.2.4.3 De nieuwe dorpskern

Ook dit fragment is aan twee zijden sterk begrensd, door de spoorweg en de A10. Als oostelijke begrenzing kunnen de Miseriebeek en de bosentiteiten aangeduid worden. In het westen is er een diffuse overgang van bebouwing naar de versnipperde open ruimte. De ontwikkeling van de kern in deze richting werd ingegeven door de komst van de autosnelweg. We onderscheiden twee deelfragmenten ten oosten en ten westen van de N370.

Het oostelijke deelfragment is opgebouwd uit de stationsbuurt, een recente woonuitbreiding (in een open bebouwingspatroon), het kerkhof, de half open lintbebouwing langs de Wingene steenweg en het grootschalig complex van meubelfabriek Solidwood – Bauwens.

Het tweede deelfragment concentreert zich rond de nieuwe kerk “Heilige Maria Moeder Gods” en de aanwezige schoolinfrastructuur. Tussen de Wingene steenweg en de H. d'Ydewallestraat heeft zich een hele woonwijk ontwikkeld. De wijkstructuur is opgebouwd uit lussen en pijpenkoppen. Door een ruimtelijke segregatie van twee bebouwingstypes valt de wijk nog eens uiteen in twee delen. We kunnen enerzijds gemengde half open tot open individuele residentiële woningen onderscheiden, anderzijds treffen we ook gelijkvormige aaneengeschakelde sociale woningen aan, geordende langs brede straten met veel groen ertussen. Langs de H. d'Ydewallestraat zien we een lineaire kleinschalig ontwikkeling met enkele grootschaligere elementen die publieke of commerciële functies huisvesten. Hierop zijn ook enkele kleine woonontwikkelingen geënt. De lintbebouwing deint verder uit langs de Wellingstraat.

7.2.4.4 De kanaalzone

Een vierde fragment die onderscheiden wordt is de kanaalzone. Het kanaal heeft zijn uitstraling op de onmiddellijke omgeving en verbindt ook verschillende elementen. Ook op bovenlokaal vlak is het depressiegebied van het kanaal Gent – Brugge een drager van groenelementen en een verbindingselement tussen natuurgebieden en tussen recreatiegebieden.

Het kanaaleiland met de oude meander is een belangrijk deelfragment van de kanaalzone. De oevers van de oude kanaalarm hebben een grote ecologische waarde en zijn dan ook als natuureservaat beschermd. Het eiland zelf wordt momenteel als door het Vlaams Gewest aangewend als slibstort. Twee watergebonden recreatieve activiteiten zijn geënt op het kanaal, meer bepaald de jachthaven en het centrum voor outdoorsporten “De Kijkuit”. Daarnaast lopen nog verscheidene fiets-, wandel- en ruiterroutes langs het kanaal.

Ook enkele bedrijven hebben zich in de loop van de tijd langsheen het kanaal genesteld, waaronder “Lemahieu” en “Voeders Depré”. Enkel “Voeders Depré” maakt gebruik van het kanaal voor zijn transportactiviteiten. Ook voormalige loodsen van het leger, met name 't Fort leunt aan tegen het kanaal.

Het kanaal snijdt dwars door de kern van Beernem. Het scheidende element wordt nog versterkt door de hoge dijken die het kanaal afboorden.

Kaart 35: Deelgebied “kern Beernem”

7.3 Knelpunten, kwaliteiten en potenties

7.3.1 Knelpunten

- Een heel beperkt aanbod aan onbebouwde percelen in of in aansluiting tot de kern Beernem.
- De uitdeinende verlinting langsheen de invalswegen, voornamelijk langsheen de Akkerstraat, de Oedelemstraat en de Wellingstraat.
- Steeds meer commerciële functies gaan zich vestigen langsheen de N370, en in mindere mate langsheen de N368, waardoor er een verschuiving van centrumactiviteiten in zuidelijke richting plaats vindt.

- De regionale lijninfrastructuren (A10/E40-autosnelweg, de spoorlijn en het kanaal) zorgen voor een opdeling van de kern en vormen hierbij ware barrières tussen de verschillende deeltentiteiten.
- Het zwaar vrachtverkeer van en naar de bedrijvenzone 'Industriepark' zorgt voor verkeersoverlast langsheen de Sint-Andreaslaan en de N370.
- De verkeersveiligheid komt in het gedrang op de verschillende kruispunten langsheen de N370. Ook de verkeersleefbaarheid langsheen de N370 en de N368 laat te wensen over.
- In de kern Beernem is er nagenoeg geen publiek toegankelijk groen aanwezig.
- Het bedrijventerrein is volzet en er zijn nagenoeg geen uitbreidingsmogelijkheden zijn eerder beperkt.
- De confrontatie tussen grootschalige, historische gegroeide bedrijvigheid en de kleinschalige bebouwing (Solidwoord – Bauwens, Depré en Lemahieu).
- Het kanaal is zo goed als niet geïntegreerd binnen het functioneren van de kern en ook de kwaliteit van de nabij omgeving van het kanaal laat te wensen over.

7.3.2 Kwaliteiten en potenties

- Een zeer goed uitgeruste kern op lokaal en gemeentelijk niveau.
- De aanwezigheid en de centrale ligging van het station ten aanzien van de kern Beernem. Het station fungeert als belangrijke overstapplaats voor de gemeente.
- De wegen in de woonwijken worden gekenmerkt door een overwegende erffunctie, dewelke zeer bevordelijk zijn voor de verkeersleefbaarheid.
- In de kern zijn er, weliswaar in beperkte mate, inbreidingsmogelijkheden aanwezig.
- Ondanks haar landelijke ligging wordt de kern uitstekend ontsloten via de weg, kanaal en spoor en zijn de stedelijke centra en tewerkstellingspolen vlot bereikbaar.
- Een duidelijke parallelle en driedelige lijninfrastructuur met één orthogonaal verbindingselement.
- De mogelijkheid tot uitbreiding van de bestaande sportaccommodatie.
- In de directe omgeving van de kern liggen heel wat (toeristisch-)recreatieve voorzieningen/mogelijkheden (bossen, veldgebieden, kasteelparken, het kanaal, de jachthaven, Outdoorsportcentrum "De Kijkuit",...). Deze bieden heel wat potenties voor de kern Beernem.
- De aanwezigheid van het kasteelpark Bloemendale en het 'domein van de paters' als *groene longen* binnen de kern.

8. Deelgebied “kern Oedelem”

8.1 *Situering*

De kern Oedelem situeert zich vrij centraal in de noordelijke helft van de gemeente. De kern heeft zich historisch ontwikkeld vanuit het knooppunt van diverse verbindingswegen. De bebouwing is sterk geconcentreerd rondom het marktplein en waaiert uit in linten langs de verschillende invalswegen. Daartussen hebben zich in de loop van de tijd enkele woonlobben ontwikkeld. De structuur van Oedelem kan als compact en duidelijk omschreven worden.

De N337, een oude verbindingroute tussen Brugge en Gent, zorgt voor een rechtstreekse verbinding van Oedelem met de stad Brugge, meerbepaald via Assebroek. Ook via de Sijselsestraat en de N9 wordt Oedelem ontsloten richting Brugge en Maldegem. In vergelijking met de kern Beernem kunnen we evenwel stellen dat Oedelem niet op dezelfde hoogwaardige manier ontsloten wordt.

Ondanks het compacte karakter van de kern kent Oedelem echter geen sterke grenzen. De noord- en oostrand van de kern wordt geflankeerd door de cuesta van Oedelem tot Zomergem, een open agrarisch landschap. De zuidelijke en westelijke rand grenst aan een versnipperd open ruimtegebied.

8.2 *Bestaande ruimtelijke structuur*

8.2.1 *Nederzettingsstructuur*

8.2.1.1 *Typologie van bebouwing*

De kern van Oedelem wordt gekenmerkt door een relatief compacte structuur met een duidelijk (historisch) functioneel en ruimtelijk centrum. Het historisch centrumgebied situeert zich rondom de markt (en de kerk), die het knooppunt vormt van enkele intergemeentelijke wegen. In tegenstelling tot de kern Beernem bezit Oedelem een hechte kern met een concentratie aan voorzieningen in de nabijheid van de markt.

In de kern kunnen zowel lineaire als niet-lineaire bebouwingstypologiën aangetroffen worden. De lineaire ontwikkelingen situeren zich langsheen de historische invalswegen (Bruggestraat, Knesselarestraat, Sijselsestraat, Beernemstraat en de Beekstraat). De uitdeinende lintbebouwing gaat in de richting van de open ruimte over van gesloten naar open bebouwingvormen. Parallel aan de N337 loopt de J. Creytensstraat en de Oudezakstraat. Hierdoor ontstonden drie min of meer gesloten bouwblokken die samen het centrum vormen. De gebouwen langsheen de invalswegen hebben voornamelijk een woonfunctie, maar sporadisch is er ook verweving met (ambachtelijke) bedrijfjes. Het gaat om gebouwen van een kleine tot middelmatige schaal. Tussen de invalswegen zetten de woonontwikkelingen zich niet-lineair door onder de vorm van verkavelingen. De grootste verkaveling “Lindemeersen” bevindt zich tussen de Bruggestraat en de Sijselsestraat en wordt begrensd door de Poulagiebeek. We kunnen twee types van bebouwing onderscheiden. Aan de ene kant wordt een sociale verkaveling onderscheiden, die gekenmerkt wordt door aaneengeschakelde gelijkvormige bouwvolumes, en aan de andere kant wordt er een ongeordende verkaveling aangetroffen, dewelke getypeerd wordt door kleinschalige (half)open bebouwing.

Aan de oostzijde van de Sijselsestraat ontwikkelden zich nog enkele kleine verkavelingen in lusvorm of via een doodlopende straat. Nieuwendorpe wordt gekenmerkt door halfopen, lage bebouwing. Tussen de Beekstraat en de Vullaertstraat kwam de verkaveling ‘Den Akker’ tot stand. Het betreft voornamelijk in blokken aaneengeschakelde woningen. Tenslotte wordt er ten westen van de Beernemstraat nog een kleine verkaveling ‘Haverbilken’ waargenomen, bestaande uit overwegend alleenstaande woningen.

8.2.1.2 Schaal van bebouwing

De grootschalige bebouwing komt hoofdzakelijk voor in het centrum en verspreid langs de invalswegen.

In het centrum worden de grootschalige gebouwen vooral ingepalmd door openbare functies (school, kerk, bibliotheek), terwijl de commerciële functies (meubelwinkels, garages, handelszaken,...) en bedrijven (ambachtelijk,...) zich voornamelijk langsheen de invalswegen of aan de randen van de kern situeren. Daarnaast worden diverse linten geconfronteerd met de aanwezigheid van hoeses en landbouwbedrijvigheid tussen de woonbebouwing. Daarnaast wordt de sporthal, aansluitend tot de voetbalvelden, gerekend als grootschalige infrastructuur.

8.2.2 Groenvoorzieningen en kleine landschapselementen

De kern van Oedelem is ontstaan op de zuidelijke flank van de heuvelrug Oedelem – Zomergem, die met een hoogte van 15 tot 25 meter duidelijk geprononceerd is in de ruimtelijke structuur van de gemeente. De overgang van het cuestafront is duidelijk herkenbaar in het landschap. Op deze helling zijn er verschillende vergezichten aanwezig.

Een aantal waterlopen ontspringen op de heuvelrug. Zo vormt de Poulagiebeek de noordelijke begrenzing van Oedelemkern. De cuesta van Oedelem is een open agrarisch gebied dat dankzij de bosrestanten, de bronnen en (natte) hellingsgraslanden (zoals bvb. ter hoogte van Meulestede) ook een belangrijke ecologische waarde heeft.

Ten zuiden wordt de kern van Oedelem zacht begrensd door de vallei van de Moordenaarsbeek, het is een open agrarisch gebied met relatief weinig bebouwing en talrijke kleine landschapselementen. Ten westen van de kern lopen nog de Groenstraartbeek en Hellepoelbeek. De meest omvangrijke groeninfrastructuren binnen de kern van Oedelem zijn het sportcomplex 'Den Akker' en de 'Hof Maas'. Deze groenelementen zijn dan ook structuurbepalend op kernniveau.

Fragmentair verspreid over heel de kern komen veel puntvormige groenelementen voor, onder de vorm van kleine bosjes, dreven, privétuinen en alleenstaande bomen. Deze groenelementen zijn echter niet structurerend voor de kern.

8.2.3 Lijninfrastructuur

Structurerend op vlak van de lijninfrastructuur zijn vooral de historische verbindingswegen, waarvan de N337 (Bruggestraat-Knesselarestraat) de belangrijkste is. Verder worden vooral gemeentewegen onderscheiden, zoals de Sijsselestraat, de Beernemstraat en de Beekstraat. De aanwezigheid van deze verbindingswegen was cruciaal voor de huidige structuur van de kern Oedelem. Het kruispunt van deze wegen gaf aanleiding tot een compacte ontwikkeling van de kern met uitwaaiering langsheen de invalswegen, vooral in de richting van Brugge. De Hoogstraat, de verbindingsweg richting Maldegem, is van minder structureel belang. De overige wegen, die geënt zijn op de invalswegen, zijn vooral van lokaal belang en hebben naast hun verzamelfunctie een erfontsluitingsfunctie.

De wijken zijn in hoge mate geconcipieerd volgens het 'pijpenkop'-principe, waardoor de functie van de wegen beperkt wordt tot erfontsluiting.

8.2.4 Ruimtelijke fragmenten

8.2.4.1 Het centrum

Een eerste fragment heeft als middelpunt de markt en heeft zich ontwikkeld rond het knooppunt van de verschillende invalswegen.

Het bebouwingspatroon wordt voornamelijk getypeerd door kleinschalig aaneengesloten weefsel. Daarnaast springen vooral de grootschalige elementen in het oog, zoals de kerk, het oud gemeentehuis, het marktplein, de scholen, de post, de bibliotheek,... Rondom het marktplein ligt er een concentratie aan handelsvoorzieningen en horeca.

8.2.4.2 De linten

Het tweede ruimtelijk fragment omvat de lintbebouwing langsheen de invalswegen (Bruggestraat, Sijselestraat, Knesselarestraat, Beernemstraat en de Beekstraat). De invalswegen vormen de historische dragers van ontwikkelingen in de kern. De lintbebouwing heeft over het algemeen een meer open karakter dan het centrumgebied. Naargelang de afstand tot het centrumgebied groter wordt, krijgt de bebouwing een opener en landelijker karakter. Naast de woonbebouwing wordt lintbebouwing gekenmerkt door een sterke verweving met kleinschalige ambachtelijke bedrijfjes en detailhandel, vaak zonder een eenduidige bouwlijn. Zowel in het westen (Bruggestraat), in het oosten (Knesselarestraat) als in het noorden van de kern wordt een belangrijke site van detailhandel aangetroffen.

8.2.4.3 De wijkstructuren

Tussen de invalswegen met hun lintbebouwing ontwikkelden zich niet-lineaire woonuitbreidingen onder de vorm van verkavelingen met 'pijpenkoppen en lussen'. De grootste woonontwikkelingen hebben zich voor gedaan aan de westzijde van de kern, richting Brugge. In dit ruimtelijk fragment kunnen 4 deelfragmenten gedetecteerd worden.

Het grootste deelfragment wordt begrensd door de Bruggestraat, de Sijselestraat en de Poulagiebeek. Dit deelfragment wordt van het centrum afgescheiden door een aantal grote tuinen en wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van twee bebouwingstypes. Enerzijds zijn er de open individuele residentiële woningen in een lineair patroon en anderzijds kunnen er ook gelijkvormige aaneengeschakelde sociale woningen aangetroffen worden.

Een tweede deelfragment is gesitueerd tussen de Bruggestraat en de Beekstraat. Dit gebied wordt aan de westzijde niet eenduidig afgebakend, maar omvat onder andere de open lineaire bebouwing langsheen de Vullaertstraat en de N. Fonteynestraat. Voorts is er ook nog de wijkstructuur "Den Akker" met aaneengeschakelde en halfopen bebouwing en de grootschalige structuren van de industriële wasserij en het sportcomplex. Oedelem is inzake sportvoorzieningen uitstekend uitgerust met een sporthal, sportvelden en tennisclub.

Een derde deelfragment omvat de wijk "Haverbilken", gelegen ten westen van de Beernemstraat.

Het zijn een dertigtal alleenstaande woningen in doodlopende straatjes.

Het vierde en tevens kleinste deelfragment sluit nauw aan bij het centrum (noordoosten) en situeert tegenaan de heuvelrug van Oedelem. Het zijn drie kleinschalige verkavelingen met voornamelijk (half)open bebouwing. De doodlopende straten takken aan op de Sijselestraat.

Kaart 36: Deelgebied "kern Oedelem"

8.3 Knelpunten, kwaliteiten en potenties

8.3.1 Knelpunten

- De geringe aanwezigheid van openbaar groen (park,...) in de kern of het straatbeeld.
- De geringe verkeersleefbaarheid voornamelijk langsheen de N337.
- Geen duidelijk afgewerkte randen, een diffuse overgang van bebouwing naar de open ruimte, niettegenstaande de compacte structuur van de kern.
- Het verkeersprofiel en de inrichting van de wegen ter hoogte van het centrum zijn niet optimaal. Vooral voor de zwakke weggebruikers vormt dit een probleem.
- De aanwezigheid van twee grootschalige handelszaken die het niveau van de kern ontgroeid zijn.
- Over het algemeen wordt (het centrum van) de kern geconfronteerd met een verouderd woningpatrimonium.

8.3.2 Kwaliteiten en potenties

- De aanwezigheid van een goed uitgebouwd sportcomplex 'Den Akker', met nog beperkte uitbreidingsmogelijkheden.
- De kern beschikt nog over heel wat onbebouwde percelen en woonuitbreidingsgebieden, met mogelijkheid tot inbreidingsgerichte woonprojecten.
- Een duidelijk historisch en concentrisch wegepatroon.

- In de woonwijken hebben de wegen een overwegende erffunctie wat zeer bevorderlijk is voor de verkeersleefbaarheid en woonkwaliteit.
- Een compacte duidelijke historisch ontwikkelde kern met een éénduidig centrum en een bundeling van publieke voorzieningen en commercieel functies.
- Een rustige en landelijke woonomgeving midden de open ruimte.
- Historische verwevenheid tussen wonen en werken.
- Voldoende uitgeruste kern op het vlak van lokale publieke voorzieningen en centrumfuncties.
- De nabijheid van Brugge.
- De aanwezigheid van groen in privétuintjes en belangrijke landschappelijke open ruimten in de directe nabijheid van de kern (cuesta van Oedelem, Oedelemberg, Assebroekse Meersen, Beverhoutsveld,...).
- De aanwezige KLE's (dreven) en beekvalleien integreren binnen de gewenste ontwikkelingen van de kern.

9. Deelgebied “kern Sint-Joris”

9.1 *Situering*

De kern Sint-Joris bevindt zich in het zuidoostelijke deel van de gemeente, ten oosten van de kern Beernem. De kern wordt strak afgebakend door harde grenzen, zoals de Sint-Jorisstraat (N368), het Kanaal Brugge – Gent en een oude kanaalarm. Hierdoor heeft de kern een compacte en duidelijke structuur. De Lattenknieversstraat vormt de centrale as van het woondorp die zowel in oostelijke als westelijke richting aantakt op de Sint-Jorisstraat (N368). Deze weg zorgt verder voor voor de verkeerafwikkeling naar het hogere wegennet of de verbinding met de aanpalende kernen. In oorsprong heeft dit kern zich lineair ontwikkeld langsheen de Lattenknieversstraat tot een straatdorp. Pas later hebben er zich zijwaartse woonwijkontwikkelingen voorgedaan. Sint-Joris sluit zowel ruimtelijk als functioneel nauw aan bij de kern van Beernem.

9.2 *Bestaande ruimtelijke structuur*

9.2.1 **Nederzettingsstructuur**

9.2.1.1 Typologie van de bebouwing

De bebouwde ruimte van Sint-Joris bestaat eerst en vooral uit het historisch ontwikkelde bebouwingslint langs de Lattenknieverstraat. In de omgeving van het (historisch) centrum, namelijk ter hoogte van de kerk en het schooltje, wordt voornamelijk gesloten bebouwing aangetroffen. Verder naar het westen toe, gaat de bebouwing geleidelijk over naar halfopen en open bebouwing lintbebouwing.

Ook langs de Vaart-Zuid bevindt er zich halfopen bebouwing in lintstructuur. Daar tussenin ligt de woonwijk 't Hof, een verkaveling met open bebouwing volgens het 'pijpekop'-principe. Ten zuiden van de Lattenknieverstraat staat er, langsheen de J. De Lanierlaan en het Galgeveld, lineaire open bebouwing. Daartussen heeft zich een tuinwijk ontwikkeld met aaneengeschakelde bebouwing. Recent is de verkaveling 'Hommels' tot stand gekomen ten zuiden van het centrum.

9.2.1.2 Schaal van de bebouwing

De grootschalige bebouwing blijft vrij beperkt tot de kerk, het schooltje en een grootschalige appartementsblok.

9.2.2 **Groenvoorzieningen en kleine landschapselementen**

Het gebied ten zuiden van Sint-Joris bevat vele (vochtige) weilanden met talrijke kleine landschapselementen. Voorts wordt het gebied gekenmerkt door mature dreven, beken (Galgeveldbeek en de Lakebuis) en kleine bosjes. Het kasteeldomein de Lanier bevindt zich ook in dit gebied. Globaal genomen vertoont het weinig verstoring door bebouwing en agrarische bedrijven.

Aan de noordzijde wordt Sint-Joris begrensd door de oude kanaalarm die belangrijk is als ecologische entiteit en dan ook als natuurreserveaat 'Miseriebocht' beschermd is. Het kanaaleiland wordt gebruikt als slibberging en zandwinningsgebied.

De groeninfrastructuur binnen de kern van Sint-Joris wordt gevormd door het voetbalveld en een versnipperd agrarisch gebied ten westen van de Galgeveldbeek. Die beek met bijhorende beplanting flankiert de bebouwing. Verschillende dreven lopen van in de open ruimte door tot in de kern.

Fragmentair verspreid over heel de kern komen veel puntvormige groenelementen voor, onder de vorm van kleine bosjes, privé tuinen en alleenstaande bomen. Deze groenelementen zijn echter niet structurerend voor de kern.

9.2.3 Lijninfrastructuur

De belangrijkste lijninfrastructuren zorgden in de eerste plaats voor een harde begrenzing van de kern en gaven aanleiding tot een compacte ontwikkeling van de kern. In het zuiden wordt de kern begrensd door de N368 (Sint-Jorisstraat). Aan de overige randen van de kern vormt het kanaal de begrenzing.

De Lattenklieversstraat vormt de hoofdstraat van de kern. De overige wegen, die geënt zijn op de Lattenklieversstraat, zijn van lokaal belang en hebben nagenoeg uitsluitend een erfonthoudingsfunctie te vervullen.

De wijken zijn in belangrijke mate geconcentreerd volgens het 'pijpenkop'-principe, waardoor die wegen een uitsluitende erfthoudingsfunctie hebben.

9.2.4 Ruimtelijke fragmenten

9.2.4.1 Historische lintbebouwing langsheen Lattenklieversstraat

Een eerste ruimtelijk fragment wordt gevormd door de Lattenklieversstraat. Historisch heeft de bebouwing zich vanuit het centrum langsheen deze as ontwikkeld tot een straatdorp. Langs deze as wordt vooral aaneengesloten bebouwing waargenomen. Het is pas ter hoogte van 't Hof dat dit beeld van aaneengesloten bebouwing vervaagd. De weinige publieke en commerciële voorzieningen in de kern situeren zich langsheen de Lattenklieversstraat.

9.2.4.2 De zijdelingse woonontwikkelingen

Het betreft hier uitsluitend wijkontwikkelingen met residentiële woningbouw parallel aan de Lattenklieversstraat.

Kaart 37: Deelgebied "kern Sint-Joris"

9.3 Knelpunten, kwaliteiten en potenties

9.3.1 Knelpunten

- Een eerder beperkt voorzieningenniveau, maar afgestemd op het niveau van de kern.
- Een tekort aan vrijliggende bouwgronden.
- De historische lintvormige bebouwing ten noorden van het kanaal zorgt voor aantasting en versnippering van de open ruimte.
- De geringe aanwezigheid van groen (park,...) in het straatbeeld.
- De gebrekkige sportinfrastructuur en ontbrekende uitbreidingsmogelijkheden.
- De aansluiting van de N368 op de invalsstraten (Galgeveld en de Maria-Aaltersesteenweg).

9.3.2 Kwaliteiten en potenties

- Een duidelijke en compacte woonontwikkeling met sterke grenzen.
- Een rustige en landelijke woonomgeving en de onmiddellijke nabijheid van de open ruimte.
- De nabijheid van de kern Beernem, met een beter uitgerust voorzieningenniveau.
- Een verhoogde woonkwaliteit en grotere verkeersleefbaarheid door de Sint-Joristraat als 'ringweg'.
- Een duidelijk wegenpatroon.
- In de kern hebben de wegen een overwegende erfthoudingsfunctie wat zeer bevorderlijk is voor de verkeersleefbaarheid.
- Op bepaalde plaatsen dringen natuurlijke en/of landschappelijke entiteiten (dreven, de oude kanaalarm, beekvallei,...) de kernstructuur binnen.
- De verweving tussen wonen en werken.

10. Deelgebied “Beverhoutsveld”

10.1 Situering

Het deelgebied “Beverhoutsveld” bevindt zich in het (noord)westelijke gedeelte van de gemeente en omvat zowel het *Beverhoutsveld* als de *uitloper van de Assebroekse Meersen*. Het gebied onderscheidt zich van de andere deelgebieden omwille van het zeer gave cultuurhistorische karakter. Het deelgebied wordt in noordelijke en oostelijke zijde in grote lijnen begrensd door (de bebouwing langsheen) respectievelijk de Bruggestraat en de Beverhoutsveldstraat-Akkerstraat.

10.2 Bestaande ruimtelijke structuur

10.2.1 Nederzettingsstructuur

In tegenstelling tot vele andere deelgebieden in de gemeente is dit gebied behoorlijk gevrijwaard gebleven van bebouwing. De aanwezige bebouwing blijft beperkt tot een drietal landbouwvestigingen en wat verspreide bebouwing ter hoogte van Veldmolen. Voorts bevindt er zich nog een belangrijke hoeve, m.n. de Praathoeve, in het gebied.

10.2.2 Open ruimtestructuur

De dreven en de diverse beekvalleien vormen de structuurbepalende elementen van de open ruimte. Vanuit ecologische oogpunt wordt gans het gebied als waardevol aangestipt. De talrijke dreven, bestaande uit populieren en zomereik zijn structurerend op landschappelijkvlak. Opvallend hierbij is de geometrische indeling (perceelsconfiguratie van vrij gelijkmatige, rechthoekige kavels), welke te verklaren is door veldontginning⁴⁰ via een dicht net van lange, rechtlijnige ontginningsdrenen.

Voorts zijn ook de beken structuurbepalend binnen dit gebied. De benedenloop van de Zuiddambeek vervoegt zich binnen het Beverhoutsveld met de Hoofdsloot die een verbinding met Sint-Trudoledeke mogelijk maakt ten noorden van het Beverhoutsveld. De Hellepoelbeek – Groenstraatbeek, evenals de Bergbeek, passeren langsheen het Beverhoutsveld. De uitloper van de Assebroekse Meersen, het noordelijke gedeelte van het deelgebied, wordt gekenmerkt door vochtige weilanden.

Functioneel gezien is de landbouw de enige activiteit in het gebied. Het huidig landbouwgebruik wordt hoofdzakelijk bepaald door akkers en in mindere mate door permanente weilanden.

10.2.3 Lijninfrastructuur

In het deelgebied lopen er, met uitzondering van de Beekstraat, geen echte lijninfrastructuren doorheen het gebied. De Bruggestraat en de Beverhoutsveldstraat – Akkerstraat vormen eerder harde grenzen van het gebied. Het gebied wordt wel gekenmerkt door een verdicht netwerk van geometrische ontginningsdrenen, dewelke open staan voor recreatief medegebruik (wandel-, fiets- en ruiterroutes).

10.2.4 Structuurbepalende elementen

De structuurbepalende elementen van het deelgebied zijn:

- de Beekstraat;
- de Praathoeve;
- de vallei van de Hoofdsloot;
- de vallei van de Hellepoelbeek – Groenstraatbeek;
- de vallei van de Bergbeek;
- de vallei van de Zuiddambeek;

⁴⁰ Opmerkelijk bij deze veldontginning (2de helft van de 18de eeuw) was de rechtstreekse omzetting van wastine-areaal naar zuiver landbouw-areaal, zonder dat hierbij een productieve bebouwing als tussenstap in de ontginningsfase plaatsvond (dit laatste gebeurde veelal wel bij andere veldgebieden).

- de verspreide bebouwing (ter hoogte van Veldmolen);
- het geometrisch drevenpatroon met bomenrijen.

Kaart 38: Deelgebied “Beverhoutsveld”

10.3 *Knelpunten, kwaliteiten en potenties*

10.3.1 Knelpunten

- De toegankelijkheid van de dreven vooral in noordelijke richting.
- Op bepaalde plaatsen ontbreekt een passende inrichting voor toeristisch-recreatief medegebruik.

10.3.2 Kwaliteiten en potenties

- Natuurlijk-landschappelijk zeer waardevol gebied die heel typische zijn voor de streek.
- Karakteristiek historisch landschap met zijn opmerkelijk, geometrisch drevenpatroon.
- Een gaaf gebied dat behoorlijk gevrijwaard is gebleven van bebouwing en infrastructuur.
- Een dicht vertakt netwerk van dreven met grote toeristische-recreatieve potenties.